

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	20

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8
8.	EKLER.....	18

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Yapılandırılmış Borçlara İlişkin Ödemelerin Doğrudan Giderleştirilmesi
2. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri İçin Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması
3. Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi
4. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına Eksik Kayıt Yapılması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmazlarda Cins Tashihinin Tamamlanmaması
2. Kesin Kabul Yapılan Yapım İşlerinde Teknik Heyetçe Gerekli Tespit Yapılmadan Bakım Onarım Yaptırılması
3. Üniversiteye Ait Bazı Taşınmazların İhale Yapılmadan ve Kira Bedeli Tespit Edilmeden Sosyal Tesis İşletmesine Tahsis Edilmesi
4. Döner Sermaye Tarafından Kullanılan Yerlere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Afyon Kocatepe Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 03.07.1992 tarih ve 3837 sayılı Kanun'un 25'inci maddesiyle eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Afyon Kocatepe Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 3 enstitü, 13 fakülte, 3 yüksekokul, 1 devlet konservatuarı, 14 meslek yüksekokulu, 30 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik ve idari (sözleşmeli personel ve işçi dahil) personel toplamı 1965'tir. Ayrıca Üniversitede 7 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	172	54	226
Doçent	134	58	192
Doktor öğretim üyesi	273	142	415
Öğretim görevlisi	294	105	399
Araştırma görevlisi	177	126	303
Toplam	1.050	485	1.535

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	325	172	497
Sağlık	8	17	25
Avukatlık	0	4	4
Eğitim-öğretim	-	-	-
Teknik	95	54	149
Yardımcı	55	13	68
Sözleşmeli	67	0	67
İşçi	365	0	365
Toplam	915	260	1.175

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Afyon Kocatepe Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 367.078.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 196.578.964,10 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 563.656.964,10 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 95,97'si olan 540.921.462,00 TL'si kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Giderin Ekonomik Türü	Toplam Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1) (%)
01 Personel Giderleri	375.135.377,81	365.041.461,29	97,31
02 SGK Devlet Primi Giderleri	56.006.360,00	54.787.229,16	97,82
03 Mal ve Hizmet Alımı Gid.	58.662.561,08	53.081.976,21	90,49
05 Cari Transferler	23.339.570,21	22.774.361,45	97,58
06 Sermaye Giderleri	50.513.095,00	45.236.433,89	89,55
Toplam	563.656.964,10	540.921.462,00	95,97

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 540.921.462,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %95'97 si kullanılmıştır. Personel giderlerinde 375.135.377,81 TL ödeneğin 365.041.461,29 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 56.006.360,00 TL ödeneğin 54.787.229,16 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 58.662.561,08 TL ödeneğin 53.081.976,21 TL'si, cari transferlerde 23.339.570,21 TL ödeneğin 22.774.361,45 TL'si, sermaye giderlerinde 50.513.095,00 TL ödeneğin 45.236.433,89 TL'si, harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında yürütülen araştırma projelerinden; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, TÜSEB (Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı) ve Rektörlük Bilimsel Araştırma Projeleri olmak üzere toplam 21.575.333,03 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 367.078.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 558.948.772,60 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)	(TL)	%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.694.000,00	24.771.017,46	168,58
Alınan Bağış ve Yardımlar	339.612.000,00	521.409.620,00	15,53
Diğer Gelirler	12.772.000,00	13.103.996,38	102,60
Toplam	367.078.000,00	559.284.633,84	152,36
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	335.861,24	-

Net Toplam	367.078.000,00	558.948.772,60	152,26
-------------------	-----------------------	-----------------------	---------------

2022 yılında net 558.948.772,60 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 587.020.477,58 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 372.799,91 TL ve faaliyet gideri 546.264.523,72 TL olan Üniversite, 2022 yılını 40.383.153,95 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 9.349.716,69 TL, gider toplamı 8.937.855,06 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 411.861,63 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 2.234.079,66 TL, gider toplamı ise 2.190.851,08 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 43.228,58 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 19.12.2015 tarih ve 8284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun 4’üncü maddesi ile kurulan Afyon Uşak Zafer Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici AŞ’nin ortağıdır. Şirket kuruluşu 23.03.2016 tarihinde tescil edilmiş olup 29.03.2016 tarih ve 9042 sayılı ticaret sicil gazetesinde yayımlanmıştır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 500.000,00 TL olup, 18.07.2019 tarihinde şirket sermayesi 2.000.000 TL’ye çıkarılmıştır. Üniversitenin %32 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Üniversitenin 400.000,00 TL ödenmiş sermayesine karşılık, 240.000,00 TL ödenmemiş sermayesi mevcuttur.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun’un 80’inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları

hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunda güncelleme yapılacak olması nedeniyle değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 iç denetçi kadrosu bulunmakta olup tamamı doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Afyon Kocatepe Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Yapılandırılmış Borçlara İlişkin Ödemelerin Doğrudan Giderleştirilmesi

Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülüklerle ilişkin yapılan ödemelerin 368 No.lu Hesaptan düşülmesi gerekirken doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 288'inci maddesinin birinci fıkrasında; bu hesabın, kanuni süresi içinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in “Hesabın işleyişi” başlıklı 289'uncu maddesinde ise; Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben yapılan ödemelerin bu hesaba borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, Üniversitede Sosyal Güvenlik Kurumuna olan yapılandırılmış borçların 368 No.lu Hesaba alacak kaydı yapılmış olmasına karşın 18.613.000 TL'lik borç ödemesinin 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı yerine hatalı olarak 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Yapılandırılmış 18.613.000 TL'lik borcun ödenmesine ait muhasebe kaydının hatalı yapılması nedeniyle bilançoda 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında ve 630 Giderler Hesabının fazla gösterime neden olunmuştur.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 10.04.2023 tarih ve 4498 sayılı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir.

BULGU 2: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri İçin Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması

Üniversite tarafından peşin tahsil edilen kira gelirlerinin 380 Gelecek aylara ait gelirler hesabı ile 480 Gelecek yıllara ait gelirler hesabında takip edilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 296'ncı maddesinde; söz konusu hesabın içinde bulunan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 347'nci maddesinde; bu hesabın, dönem içinde tahsil edilen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan gelirlerin izlenmesi için ise kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 298'inci maddesinde; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Denetimlerde, Üniversite tarafından peşin tahsil edilen kira gelirlerinin tamamının, söz konusu dönem ayırıcı hesaplar kullanılmayarak doğrudan dönem faaliyet geliri olarak kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 07.02.2023 tarih ve 1478 sayılı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir.

BULGU 3: Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

Taşınmazlara ait bakım ve onarım niteliğindeki değer artırıcı harcamaların, ilgili varlığın kayıtlı değerine eklenmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubu ile ilgili "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 170'inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınacağı ve bunlar dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım, onarım ve harcamaların gider olarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan ve değer artırıcı harcama olarak kabul edilen giderlerin ilgili duran varlığın maliyetine ekleneceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda, taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşan bakım, onarım, tamir mahiyetindeki harcamalardan değer artırıcı nitelikte olanların 630 Giderler Hesabı yerine ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerekmektedir.

Üniversitede 2022 yılında yapılan bakım ve onarım harcamalarından varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini ve sağlanan faydayı artıran 1.314.386,83 TL'nin varlığın kayıtlı değerine eklenmeyerek giderleştirilmesi sonucunda; bilançoda 252 Binalar Hesabında eksik, 630 Giderler Hesabında ise aynı tutarda fazla gösterime neden olunmuştur.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 20.02.2023 tarih ve 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109 ve 2110 sayılı muhasebe işlem fişleri ile

düzeltilmiştir.

BULGU 4: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına Eksik Kayıt Yapılması

Üniversiteye ait kampüslerde 2022 yıl sonu itibariyle çok sayıda ana arter ve iç yollar, elektrik ve telefon hatları, otoparklar, yaya yolları, peyzaj alanları, trafolar ve kanalizasyon ile doğalgaz hatları bulunduğu halde 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında bu kayıtların tam olarak yer almadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 173'üncü maddesinde; bu hesabın, herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Denetimlerde, Üniversite bünyesinde yer alan enerji nakil hatları, boru hatları, kanalizasyon, su isale hatları vb. yerler için envanter çalışması yapılmaması nedeniyle 2022 yılı taşınmaz hesap kayıtlarının, 251 No.lu hesapta kayıtlı olması gereken varlıkların bir kısmını içermediği görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; mali tablolarda kayıtlı maddi duran varlıklarda bu haliyle eksiklik olduğundan gerekli envanter çalışmalarının yapılarak varlıkların ilgili hesaba kaydedilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazlarda Cins Tashihiinin Tamamlanmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı

4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde, Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; cins tashihi'nin yapılmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak anlaşılmasına neden olmaktadır.

BULGU 2: Kesin Kabul Yapılan Yapım İşlerinde Teknik Heyetçe Gerekli Tespit Yapılmadan Bakım Onarım Yaptırılması

Yapım işlerinde kesin kabulden itibaren yüklenici ve alt yükleniciye getirilen on beş yıllık sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden ve bu kapsamda bir 'teknik heyet tespit raporu' bulunmadan bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Yapım işlerinde yüklenicilerin ve alt yüklenicilerin sorumluluğu" başlıklı 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 20 ve 25'inci maddeleri gereğince yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gerekmektedir.

4735 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren on beş yıllık müddeti devam eden kamu binalarında, bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarımın kullanım hatasından mı yoksa imalat hatasından mı kaynaklandığının tespit ettirilmesi, kullanım hatasından kaynaklı bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan

kaynaklanan bakım onarımın yüklenici marifetiyle yaptırılması, sonuç alınamaması durumunda, bakım onarımın kamu kaynakları kullanılarak yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; bakım onarım giderlerinin, bir ‘teknik heyet tespit raporu’ bulunmadan ve yüklenici ve alt yükleniciye getirilen on beş yıllık müteselsil sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden bütçeden karşılanmasının kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılma amacına aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Üniversiteye Ait Bazı Taşınmazların İhale Yapılmadan ve Kira Bedeli Tespit Edilmeden Sosyal Tesis İşletmesine Tahsis Edilmesi

Üniversiteye ait konukevi, restoran ve kafeteryanın, ihale yapılmaksızın Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesine tahsis edildiği ve sosyal tesis işletmesinden kira alınmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 1'inci maddesinde; genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği ifade edilmiştir. Bu hükümlere göre Üniversitenin taşınmazlarının 2886 sayılı Kanun'da belirtilen ihale usulleri kullanılarak kiraya verilmesi, bu kiralamalar sonucunda tahsil edilen kira tutarlarının da Üniversitenin bütçesine gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Diğer yandan, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun; “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları belirtilmiştir.

07.01.2022 tarih ve 31712 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ'in (Sayı: 2022-1) 7'nci maddesinin birinci fıkrasında; Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmamasının esas olduğu, dördüncü

fikrasında ise; Kuruma ve/veya mensuplarına yardım ve hizmet amacıyla kurulmuş olan fon, vakıf, dernek ve benzeri kuruluşlar eliyle işletilen tesislere kurum bütçesinden doğrudan veya dolaylı olarak katkıda bulunulmayacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda sosyal tesisleri işleten, kendisine ait gelirleri ve giderleri olan, vergi, harç vb. mali yükümlülükleri bulunan Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Tesis İşletmesine, taşınmazların ihale yapılmadan bedelsiz olarak tahsis edilmesi suretiyle Üniversite bütçesinden dolaylı da olsa herhangi bir katkı sağlanmasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında özetle, bulgu konusu yerlerde öğle yemeklerinin alakart usulü ile yenildiği kampüs içerisinde bulunan ve müstecir tarafından işletilen kantinler ve tabldot yemek yenilebilen merkezi yemekhane dışında, personel ve öğrencilere alternatif yiyecek imkânı sunulduğu, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme hizmetleri ve fiziki büyüklük ile yoğun faaliyetleri gereği toplumdaki birçok kesimle ortaklaşa çalışma yapmak ve bir arada şehir merkezinden uzak bir noktada faaliyet yürütüldüğünden dolayı ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanabilmesi için üniversite bütçesi içinde bu konuda herhangi bir ödenek ayrılmadığını, söz konusu iktisadi işletmenin Rektörlüğe bağlı olarak çalıştığı, kâr amacıyla çalışmadığı, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesi Yönergesinin 23. maddesinde sosyal tesisler iktisadi işletmesinin sermayesinin tamamının Üniversiteye ait olduğu ve dönem sonu kârının %50'sinin takip eden yılın ilk ayında başkaca bir karara gerek kalmaksızın Üniversitenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının özel bütçe hesabına yatırılacağı hükmünün bulunduğu, Sayıştay Temyiz Kurulunca 03.03.2021 tarihli 46498 Dosya ve 49169 Tutanak Numarası ile verilen kararda mülkiyeti Üniversiteye ait taşınmazların kendi birimi niteliğindeki İktisadi İşletme eliyle işletilmesi söz konusu olduğundan, burada üçüncü kişi lehine yapılmış bedelsiz tahsis veya devir işleminden bahsedilemeyeceğine hükmedildiği ifade edilmiştir.

Her ne kadar İktisadi İşletmenin Yönergesinde dönem sonu karının %50'sinin özel bütçeye aktarılacağı hükmü bulunsa da, ilgili yerlerin işletilmesi sonucu elde edilen gelirlerden, Üniversite özel bütçesine son üç yılda herhangi bir aktarım yapılmadığı, Üniversitenin belli bir gelirden mahrum bırakıldığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

5018 sayılı Kanun'un "Taşınmaz tahsisi"ne ilişkin 47'nci maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerindeki taşınmazları birbirlerine bedelsiz olarak tahsis edebilecekleri hüküm altına alınmıştır. Birbirlerine bedelsiz tahsis ve devir yapabilecek kamu idarelerinin neler olduğu 10/10/2006 tarih ve 26315 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu İdarelerine

Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik”te belirlenmiştir. Bu Yönetmelik’e göre bedelsiz tahsis ve devir yapılabilecek idareler arasında iktisadi işletmelerin yer almadığı görülmektedir. Buna göre, üniversitelere ait taşınmazların iktisadi işletmelere bedelsiz tahsis ve devri mümkün değildir. Üniversitenin gayrimenkullerinin 2886 sayılı Kanun’da belirtilen ihale usulleri kullanılarak kiraya verilmesi, bu kiralamalar sonucunda tahsil edilen kira tutarlarının Üniversitenin bütçesine gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; yukarıda yazılı gerekçelerle Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların adı geçen işletmeye tahsisi yerine ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması amacıyla 2886 sayılı Kanun'da belirtilen usuller dahilinde ihale yapılması suretiyle kiraya verilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Döner Sermaye Tarafından Kullanılan Yerlere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi

Döner Sermaye İşletmesi birimleri tarafından kısmen veya tamamen kullanılan yerlere ait elektrik, su ve ısınma giderlerinin tamamının Üniversite özel bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Döner sermaye” başlıklı 58’inci maddesinin (b) fıkrasında; döner sermaye işlemlerinden tahsil edilen gelirin belirli bir oranının; ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı maddenin (i) fıkrasında döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılmasının esas olduğu, yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesinin zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Aynı Kanun’un Geçici 66’ncı maddesinde de tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabileceği belirtilmiştir.

Üniversitenin kendi bütçesinden (özel bütçeden) döner sermaye işletmesine ait ihtiyaçların temini, bir başka deyişle kaynak aktarımı, 2547 sayılı Kanun’un 58’inci maddesinde belirtilen haller ile geçici 66’ncı maddede olduğu gibi istisnai bir durum olup, mevzuat hükümleriyle sınırlıdır. Bu nedenle belirtilen istisnalar dışında döner sermaye işletmelerinin kendi giderlerini kendi gelirleriyle karşılaması esastır.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 16'ncı maddesine istinaden hazırlanan 2021-2023 yılı Bütçe Hazırlama Rehberi'nin "Genel İlkeler" başlıklı 7'nci maddesinde; döner sermaye gelirleri ile bütçe kaynakları birlikte kullanılarak yürütülen hizmetlerde, döner sermayeler aracılığı ile karşılanabilecek ihtiyaçlar için bütçeden ödenek talebinde bulunulmayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında özetle, döner sermaye gelirlerinin sınırlı olduğu, işletme giderleri için ayrılan payın yıl sonu itibarıyla toplam gelirlerin % 40'ına ulaştığı, birimlerin büyük bir bölümünün işletme gideri oranının en üst sınıra çıkarılması halinde bile yönetici payı, mal ve hizmet alımları vb. diğer giderler de düşünüldüğünde bu miktarları ödemesinin oldukça güç olduğu, birimlerin bir kısmının eğitim öğretim faaliyetleri ile birlikte döner sermaye faaliyeti gerçekleştirdikleri, bu birimlerde döner sermaye geliri elde edilirken tüketilen miktarların ölçülmesinin de mümkün olmadığı, öneri doğrultusunda çözüme ilişkin birimler bazında gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir.

Bulguda da belirtildiği üzere 2021-2023 yılı Bütçe Hazırlama Rehberi'nin "Genel İlkeler" başlıklı 7'nci maddesinde: döner sermayeler aracılığı ile karşılanabilecek ihtiyaçlar için bütçeden ödenek talebinde bulunulmayacağı belirtilmiştir. Yine Kamu İdaresinin cevabında belirttiği üzere, 2547 sayılı Kanun'un 58' inci maddesinin (b) fıkrasında, döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, ziraat ve veteriner fakülteleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için işletme giderleri için ayrılması gereken asgari oranın % 30 olduğu, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari oranın % 15 olduğu, bu oranı ilgili yükseköğretim yönetim kurulunun %75'e kadar artırmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu miktar ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacaktır.

Sonuç olarak; döner sermaye işletmesi birimlerine ait elektrik, su ve ısınma giderlerinin döner sermaye işletmesi tarafından karşılanması, döner sermaye biriminin gelirlerinden ayrılan işletme giderleri payının yeterli olmadığı durumlarda bu payın artırılması, işletme giderleri için ayrılan miktar var iken bu giderlerin döner sermaye bütçesinden yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Döner Sermaye Kapsamında Bulunan İşletmelere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Bu husus, Raporda "Diğer Bulgular" Bölümünde "Döner Sermaye Tarafından Kullanılan Yerlere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi" başlığıyla yer almaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2022 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	20
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	23
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	23
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	23
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	24
6.	DENETİM BULGULARI	24
7.	EKLER.....	27

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 16.03.1999 tarih ve 23641 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 12.05.2021 tarih ve 31482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4. maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir.

1) İşletme, çalışmalarını sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek konularda bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, bunlara ilişkin raporlar düzenlemek, kurslar ve hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, seminer, konferans, sempozyum ve benzeri etkinlikleri düzenlemek.

b) Tahlil, araştırma, uygulama, iş değerlendirmesi ve organizasyonu hizmetlerini yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek.

c) Model deneyleri, ölçme, tamir, ölçü ayarı, analiz, plan uygulama, istatistiksel ve sosyolojik araştırmalar yapmak ve bu hizmetlere ilişkin raporlar düzenlemek.

ç) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her çeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretimle ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak.

d) Açılmış olan her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek.

e) Mevcut fiziki kapasite değerlendirilerek, birimlerin eğitim-öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmetler üretmek, önceden üst yöneticinin onayı alınmak suretiyle elde

edilen ürünleri pazarlamak, ürünlerin değerlendirilmesi ve satışı için teşhir ve satış yerleri açmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemelerin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 27’dir.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdür v., 2 şube müdürü, 3 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunların tamamının kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, 1 saymanlık şefi ve 7 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2022 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 14.559.900,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı

tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 21.598.600,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2022 yılında 7.695.974,74 TL bütçe giderine karşılık 10.219.802,29 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2022 yılı gelir tablosuna göre 9.349.716,69 TL gelir elde edilmiş, 8.937.855,06 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 411.861,63 TL kar ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Envanter Defteri

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç

kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması

Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe kayıtlarında Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunduğu ve geriye dönük kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Kayıt düzeni ve kayıt düzeltilmesi" başlıklı 40'inci maddesinde; işletmelerin muhasebe birimlerinin, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli

bir şekilde hesap dönemi başında “1”den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydedecekleri belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik’in “Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları” başlıklı 57’nci maddesinin birinci fıkrasında; muhasebe işlemlerinin, yevmiye tarihi ve müteselsil sıra numarasına göre maddeler hâlinde önce yevmiye defterine kaydedileceği, ikinci fıkrasında ise; muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında “1”den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda kamu idaresinin üretmiş olduğu mali rapor ve tabloların güvenilirliği ve doğruluğu, muhasebe sistemindeki yevmiye numaralarının tam ve doğru kayıtları göstermesine bağlı olduğundan mali tabloların esasını oluşturan muhasebe işlemlerinin temel muhasebe ilkelerine uygun olarak kaydedilmesi, yevmiye numaralarının işlemin yapıldığı tarihi gösterecek şekilde birbirini takip etmesi gerekmektedir.

Denetimlerde, işletmenin çeşitli birimlerine ait muhasebe kayıtlarında toplam 7 yevmiye maddesinin boş bırakıldığı ve 117 adet geriye dönük yapılan kaydın mevcut olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; yevmiye numaralarının Yönetmelik hükümlerine uygun olarak, geçmişe dönük kayıt yapılmasını önleyecek şekilde atlanmadan müteselsil sırayla verilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması	2021	Yerine Getirilmedi	Bu husus, Raporda “Diğer Bulgular“ Bölümünde “Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması başlığıyla yer almaktadır.